

СТРАТЕГИЈА ЗА ПРОШИРУВАЊЕ НА ЕК И ГЛАВНИТЕ ПРЕДИЗВИЦИ 2014-2015 ГОДИНА:

Процесот на пристапување кон ЕУ е во ќор-сокак. Мора да се преземе акција за да се спречи назадувањето, особено во однос на слободата на изразување и на медиумите, како и во однос на независноста на судството. Комисијата ги повикува властите да преземат сериозни мерки за решавање на зголемената политизација и растечките недостатоци во рамки на независноста на судството и слободата на изразување, со цел препораката да се одржи и во иднина.

ОД ИЗВЕШТАЈОТ НА ЕВРОПСКАТА КОМИСИЈА ЗА 2014 ГОДИНА:

ДЕМОКРАТИЈА И
ВЛАДЕЕЊЕ НА ПРАВОТО

1. Партиите на власт се изедначија со државата, што создаде дополнителна недоверба во институциите.
2. Постои сериозна владина контрола врз медиумите и институциите.

УСТАВ И УСТАВЕН СУД

1. Загрижува тоа што промената на составот на Уставниот суд во последните години влијае врз неговата независност, особено поради фактот што сè повеќе се одложува одлучувањето и се прават чудни компромиси во одлуките.
2. Во јануари 2014, Уставниот суд ја отфрли иницијативата да ја утврди уставноста на контроверзниот буџет за 2013 година, откако претходно премногу долго ја одложуваше расправата за предметот поради техникалии.
3. Во април 2014, Уставниот суд ја отфрли иницијативата за утврдување на уставноста на контроверзниот Закон за лустрација, иако претходно побара и доби мислење за истиот од Венецијанската комисија.

ИЗБОРИ

1. ОДИХР укажа на веродостојни наводи за недоволна поделеност помеѓу државата и политичката партија, како и за притисоци врз државните службеници.
2. ОДИХР укажа дека мнозинството медиуми ѝ се наклонети на Владата, вклучувајќи го и националниот сервис.
3. Во своето известување, медиумите не правеа разлика дали претставуваат министер (официјален претставник на власта) или кандидат за пратеник.

СОБРАНИЕ

1. Од сите 399 закони усвоени во текот на овој извештаен период, дури 175 беа усвоени по скратена постапка.
2. Работата на Собранието е отежната поради немањето конструктивен политички дијалог и поради длабоката поделба помеѓу политичките партии.

ВЛАДА

1. Треба да се преземат активности за надминувањето на проблемите истакнати од ОБСЕ/ОДИХР заради разграничување на државата и владејачките партии.
2. Владата мора да функционира подобро и единствено за да биде проактивна во преземањето заеднички мерки кои ќе ја зголемат довербата кај сите заедници.

РЕФОРМА НА ЈАВНАТА АДМИНИСТРАЦИЈА

1. Довербата во независноста на државните институции е ниска.

2. Политизацијата во јавната администрација и на централно и на локално ниво останува сериозен проблем.

3. Некои вработувања повеќе наликуваат на социјални мерки отколку на одговор на потребите на институцијата.

4. Транспарентноста и пристапот до јавни информации и натаму се ниски.

ГРАЃАНСКО ОПШТЕСТВО

1. Владината стратегија за соработка со граѓанскиот сектор е неадекватно имплементирана поради недостиг на политичка волја, административни капацитети и ресурси.

СУДСКИ СИСТЕМ

1. Потребна е не само структурна туку и функционална независност на судиите, која ќе го подобри квалитетот на правдата и стандардите на услугите кои им се нудат на граѓаните.

2. И понатаму се отвораат прашања во државата и надвор од неа за политички влијанија врз некои судски процеси.

3. Продолжуваат тврдењата за индиректно политичко влијание врз однесувањето на судиите и врз исходот на судските постапки од висок ранг, особено во однос на обвиненијата за организиран криминал и корупција, како и за случаите во кои се инволвирани политичари и медиуми.

4. Секој судија треба да покаже дека во пракса дејствува независно од каква и да е форма на притисок, инаку јавната доверба ќе биде изгубена, а владејето на правото ќе биде под знак прашање.

5. Потребни се зајакнати заштитни мерки кои ќе гарантираат дека судските назначувања и напредувања се засновани на систем на заслуги.

6. Законскиот критериум, според кој судиите во повисоките судови мора да имаат претходно судско искуство, беше заобиколен со бројни именувања направени непосредно пред поднесувањето на амандманот со кој овој критериум требаше да стапи на сила, а за некои именувања беше игнориран дури и по неговото стапување на сила.

ПОЛИТИКА ЗА БОРБА
ПРОТИВ КОРУПЦИЈА

1. Идните политики треба да имаат за цел да ги решаваат вистинските проблематични области, вклучувајќи ги јавните набавки, политичката корупција и корупцијата од висок ранг.

2. Итно се потребни мерки за подигање на свеста и поголема политичка волја.

3. Остануваат тврдењата за селективно спроведување на законите и политичко влијание.

4. Целокупниот капацитет на судовите да се занимаваат со случаи на корупција и понатаму е слаб, особено во однос на случаите на високо ниво, каде постапките се долги и неефикасни.

5. Загрижува недостигот на транспарентност и одговорност на политичките партии во однос на сопственото финансирање.

6. Корупцијата во јавните набавки останува сериозен проблем.

СЛОБОДА НА ИЗРАЗУВАЊЕ

1. Слободата на изразување продолжува да биде исклучително проблематична.

2. Користејќи ги рекламните кампањи и погодните медиуми, Владата остварува индиректна контрола врз медиумите.

3. Јавниот радиодифузен сервис не ја извршува целосно својата улога во обезбедувањето балансирано и објективно информирање.

4. Сево ова резултира со недостиг на навистина независно, точно и објективно информирање кое јавноста треба да го добие од традиционалните медиуми.

5. Тужбите за навреда и клевета се стандардна акција на новинари против новинари (покажувајќи го ниското ниво на солидарност во професијата), на политичари против новинари (што ја нарушува слободата на изразување) и на политичари против политичари (наместо да се води отворена дебата).

6. Пресудите со кои се уважуваат тужбените барања се малобројни, а судиите се конзервативни во определувањето на казните. Сепак, постојат исклучоци, вклучувајќи и случаи кои инволвираат јавни личности. Сево ова испраќа лоша порака за слободата на говорот и за независноста на судството.

ПОЛИТИКИ ЗА АНТИДИСКРИМИНАЦИЈА

1. Потребни се сериозни напори за јакнење на свеста кај јавноста за почитување на различностите во општеството и за да се одговори на нетолеранцијата која се шири од некои медиуми и преку социјалните мрежи.

2. Податоците за известувањата, истрагите и поднесените обвиненија за говор на омраза и за кривични дела направени од омраза не се собираат системски, а обуката на полицијата, обвинителството и судиите треба да се зајакне.

3. Законот за спречување и заштита од дискриминација треба да биде усогласен со правото на ЕУ така што ќе се вклучи и дискриминацијата врз основа на сексуалната ориентација.

